

แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 2

วิชัย สุขพันธุ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2551

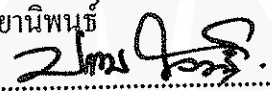

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

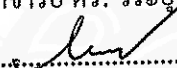
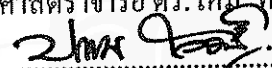

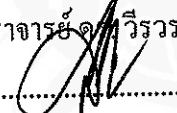
**ADMINISTRATION TREND MANAGES THE INFORMATION
TECHNOLOGY FOR THE DEVELOPMENT LEARNS IN
SMALL-SIZED SCHOOL IN NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2**

WICHAI SUKPAN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2008**

หัวข้อวิจัย แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ
ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
ผู้วิจัย นายวิชัย สุขพันธุ์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
.....ประธาน
(ดร. ประกอบ ใจมั่น)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)

คณะกรรมการสอบ
.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระบุษ ชาติกาญจน์)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหม ทองชัย)
.....กรรมการ
(ดร. ประกอบ ใจมั่น)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล)
.....กรรมการ
(นายสมบูรณ์ สว่างวรชาติ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิสิทธิ์พร สถิตย์ภาคีกุล) (อาจารย์อำนวยการ ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
วันที่ 5 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

บทคัดย่อ

หัวข้อวิจัย	แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
ผู้วิจัย	นายวิชัย สุขพันธุ์
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. ประกอบ ใจมั่น
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 93 คน ครูผู้สอน จำนวน 93 คน รวมทั้งสิ้น 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) แบบสอบถาม สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยประชากร และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร 2) ประเด็นสนทนาประชุมกลุ่มย่อย (Focus group)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการตั้งการ และด้านการควบคุม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการตั้งการ และด้านการควบคุม มีระดับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
3. แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยสรุป ได้แก่

3.1 ด้านการวางแผน ให้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนให้ชัดเจน สำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงาน โดยกำหนดเป้าหมายของงานในแต่ละช่วงให้ชัดเจน และดำเนินการตาม

แผนงานที่กำหนด ให้มีการจัดระบบบริหารงาน ICT ให้มีความครอบคลุมภารกิจ

3.2 ด้านการจัดองค์การให้มีการแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบงานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน จัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสม กับการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีการจัดการ วางระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.3 ด้านการจัดคนเข้าทำงาน มีการมอบหมายงานให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรับผิดชอบงานอย่างชัดเจน มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรอย่างเพียงพอ ให้มีการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างจริงจังและทั่วถึง โดยให้มีการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง และมีการติดตามนิเทศ ติดตาม แนะนำอย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการงาน และบูรณาการกำลังคน

3.4 ด้านการสั่งการ ให้มีการสั่งการ มอบหมายงานอย่างเป็นระบบ เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ผู้บริหารมีข้อมูลเพียงพอ มีมาตรฐานเดียวกันของบุคลากรทุกคน และควบคุมกำกับให้เป็นไปตามระบบ

3.5 ด้านการควบคุม ให้มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และควบคุม กำกับการทำงานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น จัดให้มีโครงการนิเทศภายในในการกำกับติดตาม มีแผนการนิเทศติดตามที่ชัดเจน มีการรายงานผลการปฏิบัติงานแจ้งผู้เกี่ยวข้องให้รับทราบเพื่อขยายผลสู่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

Abstract

The Title	Information technology Administration Trend for developing learning in Small-size schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 2
Author	Mr. Wichai Sukpan
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Dr. Prakob Jaiman
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Veeravan Jongjit Sirijirakal

This research aims to investigate 1) information technology administration conditions for developing learning in small-size schools under Nakorn Si Thammarat Educational Service Area office 2, 2) information technology administration problems for developing learning in small-size schools under Nakorn Si Thammarat Educational Service Area office 2, 3) information technology administration trend for developing learning in small-size schools under Nakorn Si Thammarat Educational Service Area office 2.

The 186 participants in this study were 93 executives and 93 teachers of the small-size schools under Nakorn Si Thammarat Educational Service Area office 2, in the academic year 2006

The questionnaire (open-ended type) employed to gather the data were divided into 2 parts: 1) questionnaire on situation problem of information technology administration for developing learning, 2) questionnaire on guidelines/trends in information technology administration for developing learning in the small-size schools. Mean and Standard Deviation (S.D.) are used as data analysis.

The results of the study were:

1. The current state of informational technology administration for developing learning in small-size schools was moderate level.
2. The problems of informational technology administration for developing learning in small-size schools were moderate level.
3. The trends of informational technology administration for developing learning in small-size schools are as follows:

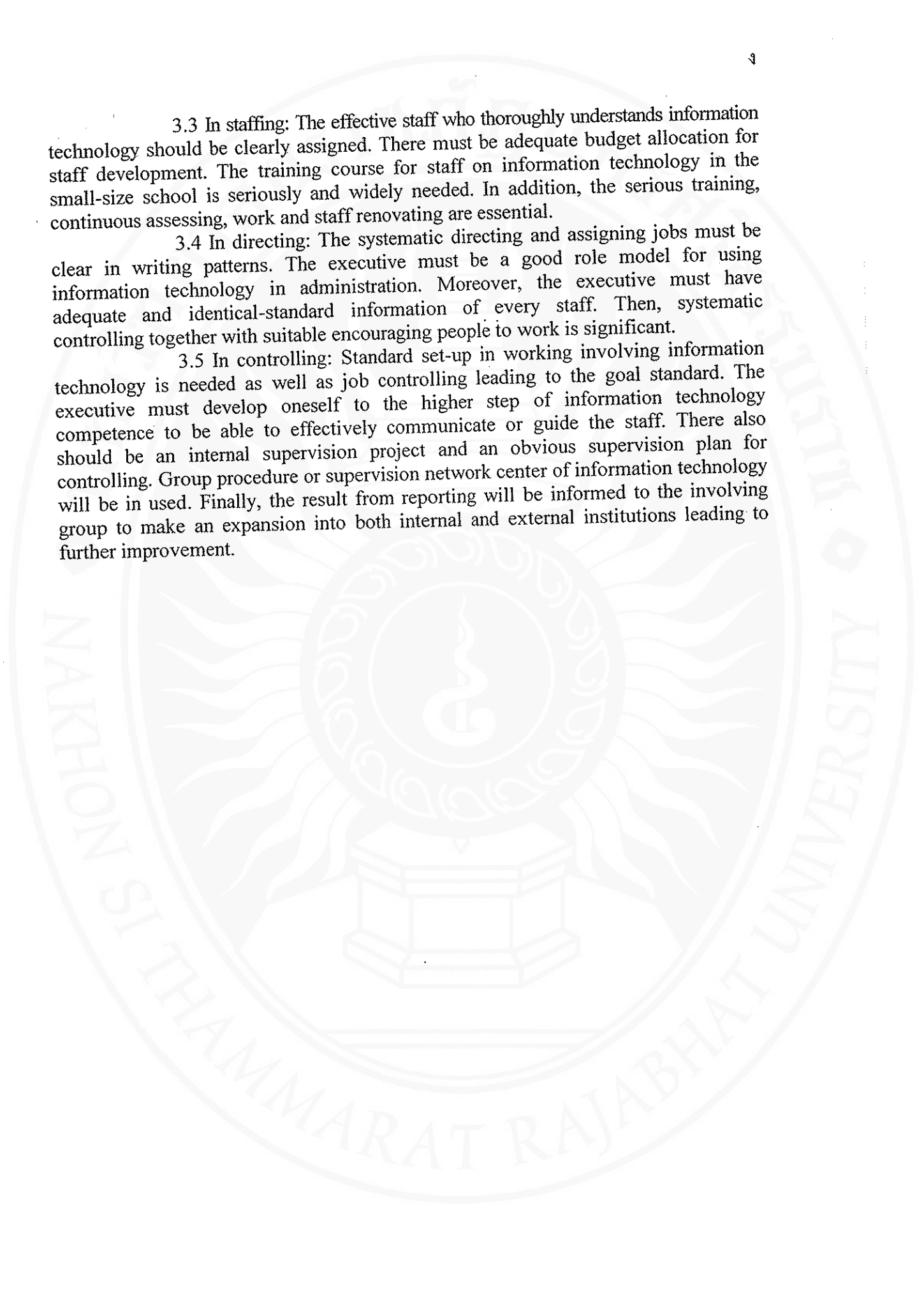
3.1 In planning: there should be a certain policy making concerning information technology in schools and exploring current conditions and problems about information technology in schools. Also, planning performance should be realized its importance by determining the obvious goal and working on what is planned. There also must be an administration system on ICT to cover all missions by making an ICT effective basic plan. Hence, it needs participation of teachers, students, board of elementary schools and parents.

3.2 In organizing: there should be persons clearly appointed as information technology staff. The appropriate place for dealing with information technology and information technology learning supporting system set-up, such as, Local Area Network (LAN), Wireless Lan including ready-to-use computers are necessary.

3.3 In staffing: The effective staff who thoroughly understands information technology should be clearly assigned. There must be adequate budget allocation for staff development. The training course for staff on information technology in the small-size school is seriously and widely needed. In addition, the serious training, continuous assessing, work and staff renovating are essential.

3.4 In directing: The systematic directing and assigning jobs must be clear in writing patterns. The executive must be a good role model for using information technology in administration. Moreover, the executive must have adequate and identical-standard information of every staff. Then, systematic controlling together with suitable encouraging people to work is significant.

3.5 In controlling: Standard set-up in working involving information technology is needed as well as job controlling leading to the goal standard. The executive must develop oneself to the higher step of information technology competence to be able to effectively communicate or guide the staff. There also should be an internal supervision project and an obvious supervision plan for controlling. Group procedure or supervision network center of information technology will be in used. Finally, the result from reporting will be informed to the involving group to make an expansion into both internal and external institutions leading to further improvement.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ดร.ประกอบ ใจมั่น ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล กรรมการที่ปรึกษาที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำให้ข้อคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และเติมเต็มให้เกิดความสมบูรณ์ มาโดยตลอด ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หัตถชัย สิทธีรักษ์ ประธานหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระราชนินี นครศรีธรรมราช นายเสรี สุวรรณประเสริฐ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 นายไตรรงค์ สาคแว หัวหน้าศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 และนายณัฐวุฒิ รัตนอรุณ รองผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีทุ่งสง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ได้อนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทั้งยังได้เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงพัฒนา ให้เกิดความสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยสำนึกในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณครูและผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอบขอบคุณ ดร.รงค์ จงจิตร ครูโรงเรียนวัดโคกหาด และครูพรทิพย์ สุขพันธุ์ ครูโรงเรียนวัดจันดี ที่ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ อีกทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและคุณประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ ช่วยเหลือสนับสนุนให้การวิจัยในครั้งนี้บังเกิดความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

วิจัย สุขพันธุ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารการศึกษา.....	9
ความหมายของการบริหาร.....	9
ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	10
ขอบข่ายของการบริหาร.....	10
การจัดระบบการบริหารงานในโรงเรียน.....	67
ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	69
การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.....	75
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2	85
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	88

บทที่

หน้า

3	วิธีดำเนินการวิจัย	94
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	94
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95
	การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	95
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
	ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	102
	ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย.....	122
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	125
	วัตถุประสงค์การวิจัย.....	125
	ขอบเขตของการวิจัย.....	125
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	126
	สรุปผลการวิจัย.....	127
	อภิปรายผลการวิจัย.....	131
	ข้อเสนอแนะ.....	139
	บรรณานุกรม.....	141
	ภาคผนวก.....	145
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	146
	ภาคผนวก ข รายชื่อกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	148
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	150
	ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	160
	ประวัติผู้วิจัย.....	172

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงผลการสอบวัดผลระดับชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3(NT) ปีการศึกษา 2550.....88
2	แสดงผลการสอบวัดผลระดับชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O-NET) ปีการศึกษา 255088
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ / ตำแหน่ง.....103
4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....103
5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงอายุ.....104
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....104
7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ ด้านการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....105
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพ การบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน.....105
9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพ ของการบริหาร จัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการวางแผน.....106
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพ การบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใน โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการจัดองค์การ.....107
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพ การบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการจัดคนเข้าทำงาน.....108
12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพ การบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการสั่งการ.....110
13	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพ การบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการควบคุม.....111
14	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหา การบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้.....113
15	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหา การบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการวางแผน.....114

- 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหา การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการจัดการองค์การ.....115
- 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหา การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการจัดคนเข้าทำงาน.....116
- 18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหา การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการสั่งการ.....118
- 19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหา การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการควบคุม.....119

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพที่สมบูรณ์ครบถ้วนทั้งเป็นคนดี มีปัญญา มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี ตลอดจนมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม หากการบริหารจัดการศึกษาประสบความสำเร็จในการพัฒนาคน คนที่มีคุณภาพเหล่านั้นก็จะไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าและอยู่กันอย่างสันติสุข ปัจจัยที่จะช่วยให้การบริหารจัดการการศึกษาประสบความสำเร็จซึ่งนำมาใช้ในการบริหารกันทั่วไป ได้แก่ คน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) แต่ในปัจจุบันการบริหารไม่มุ่งหวังเฉพาะความสำเร็จแต่เพียงอย่างเดียวแต่จะมุ่งเน้นความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ดังนั้นจึงพยายามใช้ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพใน 2 เรื่อง คือ ใช้คนทำงานเท่าเดิมแต่ได้งานมากขึ้น โดยคุณภาพของงานต้องดีเท่าเดิมหรือดีกว่าเดิม และได้งานเท่าเดิมแต่ใช้คนทำงานน้อยลงโดยได้คุณภาพของงานเท่าเดิมหรือดีกว่าเดิม ดังนั้นการใช้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น (วีระ ประเสริฐศิลป์, 2546, 1)

เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) เป็นการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายโทรคมนาคมมาเชื่อมต่อกันสำหรับใช้ในการส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ โดยผ่านกระบวนการประมวลผลหรือจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมาย และความสะดวกมาใช้ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมกับแต่ละองค์กร ดังเห็นได้จากการนำอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดการฐานข้อมูล และ Online ผ่านทางสายโทรศัพท์ เครือข่ายใยแก้วนำแสงหรือดาวเทียม เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บ แก้ไข และการสืบค้นข้อมูล การค้นหาข้อมูลสารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ต การนำเสนอข้อมูลข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ฯลฯ ด้วยคุณสมบัติหลายประการที่เห็นได้ชัดเจน เช่น วัฒนาการของคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดเล็กลงแต่มีสมรรถนะสูงขึ้นจนทำให้มนุษย์สามารถแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น และระบบการสื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัยทำให้ปัญหาอันเนื่องจากระยะทางและเวลาลดลงอย่างง่ายดาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบอินเทอร์เน็ตที่ทำให้โลกกลายเป็นสังคมที่ไร้พรมแดน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมทั้งในภาครัฐและเอกชน ทั้งในองค์กรธุรกิจ องค์กรการศึกษา และองค์กรอื่นๆ ส่วนองค์กรใดจะ

ได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศมากน้อยเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมและทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสมของแต่ละองค์กรนั้นๆ (พิเศษฐ์ คุรงค์เวโรจน์ และคณะ, 2543, 4)

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันและการศึกษาเป็นอย่างมาก ประกอบกับพัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการนำมามีประยุกต์ใช้ในหน่วยงานของรัฐและองค์กรธุรกิจอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการทำงานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ให้ความสำคัญโดยกล่าวไว้ในหมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดขอบเขตครอบคลุมไปถึงการจัดการ โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาบุคลากร การวิจัย การจัดตั้งกองทุนและหน่วยงานกลางเพื่อวางนโยบายและบริหารงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งรัฐบาลเองก็ได้มีนโยบายการเร่งใช้ ICT (Information and Communication Technology) เพื่อพัฒนาการศึกษาในทุกด้าน โดยเฉพาะการช่วยพัฒนา ครู อาจารย์ นักศึกษา นักเรียนและผู้สนใจได้เข้าถึงแหล่งความรู้และได้เรียนอย่างทัดเทียมกัน การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้ฉับไว มีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดเครื่องมืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และการเชื่อมโยงเครือข่าย จึงเป็นนโยบายสำคัญของระบบบริหารจัดการด้าน IT ในการบริหารและบริการทางด้าน IT มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการในสถาบันการศึกษาต่างๆ มีข้อมูลทะเบียนนักเรียน มีการเชื่อมโยง และรวบรวมข้อมูล ซึ่งสามารถติดตามความก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีระบบบริหารงานบุคคล ระบบงานสารบรรณ ระบบห้องสมุด ซึ่งจะเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการค้นคว้าที่กว้างขวางขึ้น การออกแบบและผลิตสื่อ มุ่งส่งเสริมพัฒนาครู อาจารย์ให้สามารถออกแบบและผลิตสื่อด้าน IT เพื่อช่วยให้การสอนมีความน่าสนใจ สนุกสนาน ค้นคว้าต่อยอดความรู้ ประสบการณ์จากที่มีอยู่เดิม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เป็นเรื่องของการกำหนดวิธีการใช้งานเทคโนโลยีต่างๆ การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมต่อการใช้งาน เทคโนโลยีฯ เพื่อเป็นการใช้เทคนิคต่างๆ ตามความเหมาะสมของเทคโนโลยี การดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของรัฐบาลโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545 – 2549 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเป็นรูปธรรม ให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยและสังคมไทย โดยดำเนินการให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ประโยชน์ในการให้บริการของภาครัฐ และได้กำหนดแผนและกิจกรรมในด้านการปฏิรูปการบริหารและการจัดการ การพัฒนาฐานข้อมูล การจัดให้มีระบบ ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย และการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นทรัพยากร

สำคัญในการบริหารจัดการระบบข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุด (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2545) เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เข้ามามีบทบาทมากในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผนการบริหาร และควบคุมตรวจสอบ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาจะต้องมีข้อมูลที่ทันสมัย ประกอบการตัดสินใจของการวางแผนงานการพัฒนา ระบบสารสนเทศ จำเป็นต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนด แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พ.ศ. 2547-2549 ให้ผู้เรียน สถานศึกษาและ หน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่ง มีโอกาสเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การเรียนรู้ในโรงเรียนมีการนำคอมพิวเตอร์และเครื่องมือประกอบช่วยในการเรียนรู้ เช่น วีดิทัศน์ เครื่องฉายภาพ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน คอมพิวเตอร์ช่วยจัดการศึกษา จัดตารางสอน คำนวณ ระดับคะแนน จัดชั้นเรียน ทำรายงานเพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบถึงปัญหา และการแก้ปัญหาใน โรงเรียน ปัจจุบันมีการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมากขึ้น ดังนั้นการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน โรงเรียน จำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่รองรับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ในการปฏิบัติปรากฏว่ามี ปัญหาหลายประการเกิดขึ้น ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ปัญหาด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ไม่มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือและโปรแกรมต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น โรงเรียน ขนาดเล็กเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เยาวชนที่ด้อยโอกาสเสี่ยงต่อการไม่เรียนต่อ มัธยมศึกษาตอนต้น ได้เข้าเรียนเป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนชนบทห่างไกล ช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ปัจจุบันมี นักเรียนที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสดังกล่าวเป็นจำนวนมาก จึงควรมีการบริหารจัดการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเท่าเทียมกับนักเรียนในโรงเรียนอื่นๆ เพราะเขาเป็นส่วนหนึ่งของอนาคตของชาติเช่นกัน

อรทัย มีชนะ (2544) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านระบบข้อมูลและสารสนเทศ ของโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ พบว่าการปฏิบัติงานระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนยังมีปัญหา และอุปสรรค กล่าวคือ ข้อมูล วัสดุอุปกรณ์ ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศ

จากผลการวิจัยของ ยงยุทธ ศรีสุขใส (2546) พบว่า สภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารโรงเรียนปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น ผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนยังขาด งบประมาณในการดำเนินการ ไม่มีโครงสร้างการดำเนินงานด้านนี้ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ

โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้าน ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย และขาดแคลนบุคลากรในสาขาวิชาที่จำเป็นต้องสอนผู้เรียนตามกลุ่มสาระที่มี เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 93 คน ครูผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน 93 คน รวมทั้งสิ้น 186 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างใช้สำหรับการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 10 คน ดังนี้

1.2.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 5 คน

1.2.2 กลุ่มครูผู้สอน ได้แก่ ครูที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 5 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

- 1.1 การวางแผน (Planning)
- 1.2 การจัดองค์การ (Organizing)
- 1.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)
- 1.4 การสั่งการ (Directing)
- 1.5 การควบคุม (Controlling)

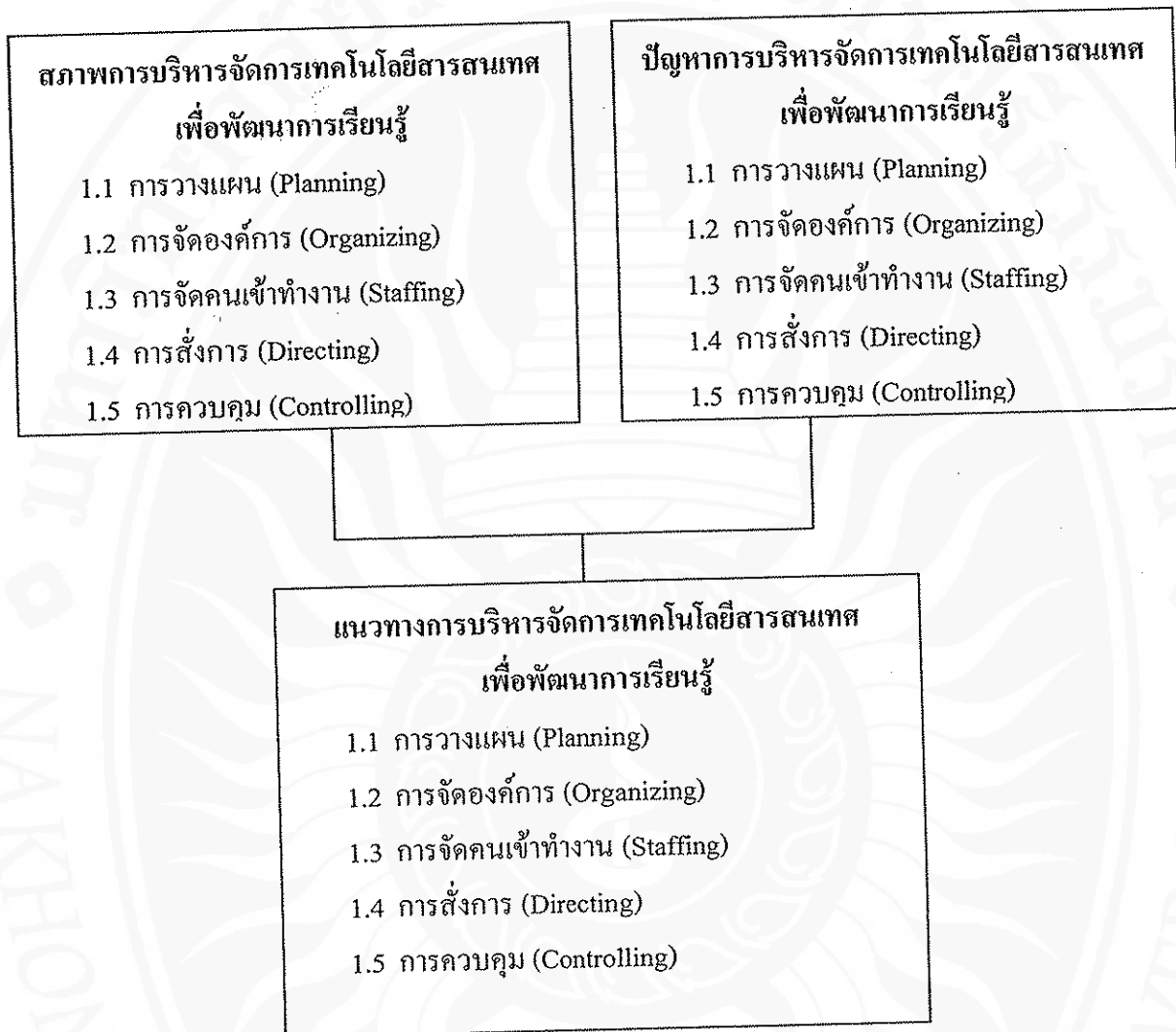
2. ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

- 2.1 การวางแผน (Planning)
- 2.2 การจัดองค์การ (Organizing)
- 2.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)
- 2.4 การสั่งการ (Directing)
- 2.5 การควบคุม (Controlling)

3. แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

- 3.1 การวางแผน (Planning)
- 3.2 การจัดองค์การ (Organizing)
- 3.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)
- 3.4 การสั่งการ (Directing)
- 3.5 การควบคุม (Controlling)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การควบคุม การติดตามประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

2. สภาพการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่เป็นอยู่ หรือกำลังดำเนินการปฏิบัติอยู่ของการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านนาปราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

3. ปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้อง ของการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านนาปราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

4. แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง ข้อเสนอแนะและวิธีการปฏิบัติเพื่อให้การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านนาปราน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

5. เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย ข้อมูลฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนบ้านนาปราน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

6. การวางแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางและวิธีการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศล่วงหน้าเพื่อที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ตามที่ต้องการ

7. การจัดองค์การ หมายถึง การจัดระเบียบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน ด้วยการพิจารณางานที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ แล้วนำมากำหนดโครงสร้างการบริหารและกลุ่มงาน พร้อมกับมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับบุคลากร ตลอดจนกำหนดความสัมพันธ์ของตำแหน่งงานต่างๆ ให้เกิดการประสานงานที่เหมาะสม เพื่อให้โรงเรียนดำเนินการได้ตามต้องการ

8. การจัดคนเข้าทำงาน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน ตั้งแต่การจัดหาบุคลากรด้วยการ สรรหา คัดเลือก และบรรจุเข้าทำงาน แล้วดำเนินการพัฒนา และการบำรุงรักษาบุคลากร เพื่อให้ได้คนที่เหมาะสมมาสนับสนุนให้การปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียนสำเร็จได้ตามต้องการ

9. การสั่งการ หมายถึง การตัดสินใจและสั่งการโดยใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร รวมถึงใช้การจูงใจ และการติดต่อสื่อสารที่กระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ตามที่ต้องการ

10. การควบคุม หมายถึง การกำกับและติดตามการปฏิบัติงานในโรงเรียน พร้อมกับเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการปฏิบัติงาน เพื่อให้โรงเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ตามที่ต้องการ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุมในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใน โรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด
3. เป็นแนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ
4. เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ในสถานศึกษา
5. เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้